

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szokolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou.

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Urozné nešťastie pod zemou v Paríži.

V tuneloch pod ulicami parížskymi zapálili sa dva elektrické vlaky a následkom požiaru a tmy zahynalo 86 ľudí. Veliké mesta vyžadujú neustále strašné obete na životoch ľudských. Nesmierne hromady kamenia a tehel, veľmestá, potrubia, a dráhy pod zemou, všetky naplnené sú ľudstvom. Ľudia lietajú ako šialení: za chlebom, za zábavou a povinnosťou a každý smrť nemyslí nik. V Paríži na podzemnej železnici zapálil sa elektrický vlak, s týmto srazil sa iný vlak a chytil sa tiež, v tme bola tma, východu nebolo, ľudia sa podusili, popálili a pomárnili. Trocha smutku v novinách, trocha kriku a v Paríži pod zemou jachajú vlaky s bláznivou rýchlosťou ďalej. . . . Ubohí veľcí páni, nie je nám pri všetkých našich trampotách v našich dedinách lepšie?!

Slová k rodičom.

Zaiste budete mať ešte v zralej pamäti tie slová, s ktorými som pri konci školského roku k Vám zavítal, keď som o dieťkách vašich jako o pasákoch si spomenul, jako sa majú cez prázdniny doma, na ulici, na pasienku chovať atď.

Teraz zas mám to šťastie a radosť Vám premluviť jakožto na začiatku školského roku, keď Vaše dieťky znovu počnú do školy chodiť, najmä ale, ktoré ponajprv vkročia do tejto posvätej budovy.

Treba je, aby ste sa už za raz postarali o šaty a obuv; keď aj nebudú ony nové, nech sú len aspoň očistené a poplácané; trhlíny na šatoch prezradzujú veľkú nebalosť rodičov a otrhané, neočistené dieťky jedine haňbu zapričínajú rodičom, lebo pri otrhanom a neočistenom dieťatu žiadon spolužiak sedieť nechce, ba také dieťa p. učiteľ zrovna domov pošle, kým ho rodičia slušne neuporiadajú.

Druhá povinnosť Vaša je, aby ste dieťky učobnými prostriedkami zaopatřili, jako: knižky, tabuľky, písanky, pera, tinta, blaj, modlitebná knižka atď. sú všetko nevyhnutne potrebné veci, bez ktorých si dieťa pre život sice nauky nemôže nadobudnúť. Pravda milí rodičia, chystáte-li sa Vy do pola, tiež sa zaopatříte so všetkým, čo tam potrebovať budete, jako: pluh, ryl, motyku, kosu, hrable atď. lebo dobre viete, že bez tejto veci žiadnu prácu neporobíte. To isté je aj s vašimi dieťkami a jejich učobnými prostriedkami. Neľutujte vydať jednu, dve koruny na tieto veci, tak jak nešaujete hnojáce články vydávať na vaše role, lúky, ktoré vám to v hojnej úrode odplatia; tiež i dieťky vďačné výdavky vaše vzorným chovaním, učením a v živote niekedy stonásobne vám vynahradia.

Niektorí mi povie: na čo také výdavky, k čomu sú také prostriedky, však keď sme my chodievali do školy, toto všetko nebolo nám treba, lebo nás učiteľ jedine s jeho tabule učil čítať, písať, počtovať atď. a bolo dobre.

Máš pravdu milý priateľu, že tvoja skromná vzdelanosť bola úplne dostatočná pre ten čas, v ktorom si ty žil, lebo vtedy ešte neboly tak vysoké dane, jako sú včel, v terajšej dobe; a zemička tiež nebola tak zo všetkých sil vyčerpaná, jako teraz, ale bola bujná, úrodná. V ten čas dosti ti bolo, keď si bol zdravý a pevný; dnes už musíme sa riadiť podľa tohto porekadla: „Viac rozumom, nežli silou“. Dnes môžeš byť jako obor silný, keď nevieš písať, čítať a nadovšetko počtovať, ľahko ti schudne brača, lebo bez vzdelanosti veľmi trápne si zarobiš na ten Boží dar: chlebiček. Teda nie učiteľ, lež terajší čas, život požaduje tieto učobné predmety.

Otázka je, jaké knižky a iné veci máte pokupovať? No táto otázka nech vám neláme hlavu, lebo toto všetko p. učiteľ určí; vy len dajte k tomu potrebné peniaze a ste bez tejto starosti; ale napomínam vás, nekupujte po jarmakoch hoc-kde jaké slabikáre a iné knižky, lebo tie sa často nesrovnávajú s tými knižkami, ktoré sú už vopred pre školu prčené a potom sú tie vonku kúpené aj o 20 hal. drahšie. Keď už teda dáte tých pár halierov na slabikár p. učiteľovi, hľadte potom, aby sa aj vaše dieťa z neho usilovne učilo a neučíte podobne tej matke, ktorá, keď svojmu dieťatu horko-ťažko ten ubohý slabikár kúpila, skovala ho do truhle na podivienie dieťata, že vraj až vtedy mu ho dá nosiť do školy, keď už bude vedieť dobre čítať, lebo že by ho do tej doby roztrhal. Neni vám to smiešne? z malička vyucle dieťa tie litery?

Podme ďalej, niektorí rodičia najviac z lakomstva tak malé tabuľky kúpia deťom, že ich plochu maličkou dlaňou zakryjú a sotvá pár slov napíšu, už je plná, čo veru z danej úlohy ani štvrtú časťku neurobí. Také dieťa

má-li jeho na dlaň tabuľku zapísanú, nemajúc inej práce, znepokojuje svojich susedov ešte do priestrannejšej tabuľky písúcich. Čo sa učíme z tohoto? To, že dieťa s malou tabuľkou ponajprv nemôže dohotoviť celú úlohu, nenaučí sa poriadne písať, čítať a konečne stane sa neporiadnym.

Tiež veľkú váhu treba nakládať na grifu čili „kamének“ (u nás to menujú „rajštan“-om, iste z nemeckého slova vzaté „Rechenstein“).

Nuž tu treba začiatočným písárom zvlášť celý kamének do ruky dať, aby si mohol svoj ukazovací prst naň celkom natiahnuto položiť, lebo len takto sa môže skoro a pekne písať naučiť; kdežto, keď má kamenček jako špendlík malý, prstok na ňom musí sa mu shrbatiť, skryvší a tak aj fažko aj špatne snád na vždy bude písať.

Na písanky neľajte si vydávať, lebo čím viacej vypísaných písanek vám dieťa ukáže, tým väčší pokrok vzdelanosti vyjavi.

Ešte chceme vás odučiť od tej hroznej chyby, ktorej sa dopúšťate prv, lež vaše 6-ročné dieťa počne do školy chodiť. Ono teda ešte ani školu dobre nevidelo, už mu ju zošklivíte a odstrašíte ho od nej tým, že sa mu vyhrázate, pokiaľ sa s p. učiteľom stretnete: počkaj len, tento ťa budú bijať s touto palicou, však ty budeš ináč poslúchať; alebo ide matka s dieťatom mimo školy, hneď sa mu postroji: vidíš Pavle, tu ťa budú šľahať a zavierať. Nuž po takomto vystrájaní dieťa si predstavuje školu ako bytunok a učiteľa za kata drží, nenie potom div, keď taká matka polakané dieťa musí štrankom alebo kocarom k zápisu viesť, kde od ľaku ani svoje meno nevie povedať a ani nevie, či je mu Anko alebo Pavle. A odejde-li matka už po zápise domov, dieťa plačúc vybehne von, lebo sa bojí, že ho tam už rezať budú a postáva po ulici.

Nuž teda rodičia, nikdy neplašte svoje dieťky s učiteľom a so školou, ale naopak: potkáte-li sa s p. učiteľom, máte ho predstaviť vášmu dieťatu ako budúceho druhého otca, ktorý ho bude tiež tak milovať a dobre vynaučovať; školu mu tiež predstavte ako druhé posvätné miesto, kde sa bude učiť písať, čítať, počtovať, spievať, modliť, zabávať atď. S týmito istotne viac docielite a dieťa vám s radosťou ochotne bude do školy chodiť.

Pamätajte si, jaknáhle ste dieťa zapísali dali, hľadte potom, aby vždy nepretržene navštevovalo školu. Mnohí rodičia hneď po zápise pridržia dieťa doma na týždeň, na dva varovať ale husy, kravy pásť; a to je ohromná škoda a hriech, lebo zameškané a od školy vytrhnuté dieťa nikdy nedohoní to — najmä slabšieho vtipu dieťa — čo sa za ten čas iné do školy riadne posielané dieťky naučily. Také zameškané dieťa príduť potom do školy, bude hľadať na učiteľa, ako teliatko na nové vráta, lebo nič nerozumí, čo sa predbežne prednášalo a tak zaostane v písme, v čítaní a v inom, potom vinu kladete na učiteľa, že vaše dieťa na nič nenaučí.

Chcete-li z vášho dieťata dobrého žiaka urobiť, urobte tak, ako vám to tu predpísal váš:

Zhásený.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

Z Prešporského Sv. Jura. Velactený pane redaktor. Bol som na jarmoku v Sv. Jure u Prešporka. Počúvajte ľudia, čo sa tam stalo, aká potupa a hanba našemu náboženstvu. Mal som tam vyložené všelijaké obrázky p. Ježiša, P. Mariu, Sv. Otca Piusa X. a iné obrázky. Len tam prišiel akýsi direktor, že z kláštora a začal nadávať a obrázky mi o zem hádzať. Shrnulo sa tam asi 100 ľudí a divalo sa na toho kňaza, čo to robí, ja plakal som, keď videl som jak židia svätých predávajú, s

pátričkami handľujú. Ľudia hovorili, že je to zlý človek, alebo blázon. Aby mi mohol škody narobiť a ja nemohol sa ani brániť, priviedol so sebou aj dvoch hajdúchov a potom utiekol do kláštora. Že je to pijarista, no nech Boh chráni náš slovenský ľud od takýchto pastierov — vlkov. Kto nás biednych, úbohých obráni, keď aj niektorí kňazi sú proti nám? (Nemali ste snád vyvesené nejaké potupné, nemravné obrázky? Jestli nie, mali ste toho „direktora“ žalovať, lebo Vás poškodil na majetku. Red.)

Lukáč Chovanec,
obehodník.

— **Veľké Leváry.** Blahorodý pane Redaktor, buďte tak láskavý a uverejnite týchto pár nasledujúcich riadkov.

Neidem sice opisovať kade jaké očerňovanie ľudí a klebety robiť, jako ten pán dopisovateľ v predošlom čísle; ktorému neleží na srdci ani blaho ľudu ani vzdelanosť; taký človek ktorý chce nevinných ľudí opisovať, očerňovať a vidí volačo dobrého ľudu osožného, chce by to zkazil a znivočil; v ňom sa inšie nenachádza ako bodláč, ktoré pichá užitočnú rastlinu a chce ho by ju udusiť, tak aj on vystupuje proti tovaryšskému spolku s tým istým smerom. Opisuje: podpredsedu, kasíra a zápisníka, ktorí si to veru od neho nezaslúžia, ponevác si oni ich úrad statočne obstarávajú. A tých tovaryšov, ktorí tam niečo vyvíedli, nech ich zažaluje ten, komu škodu urobili, do toho spolok nemá celkom nič. Pri tom nemusí spomínať a očerňovať, podpredsedu, kasíra a zápisníka, ktorí nikomu nič neurobili.

Keď chce písať do novin, nech píše čo do novin patrí, lebo to čo písal je čirá lož a surovosť. Z jeho prvých slov už vsvitá, že bol neohoblovaný a nevzdelaný, keď také hlúposti do novin písal.

Všadebol.
(Váš dopis nie je dost ostrý, uverejnili sme celý. Nebuďte na dopisovateľa zvedavý, odpustite mu, bez toho že by sme Vám jeho meno zradili. Red.)

— **Vajnory.** Velactený pán Redaktor! prosím jeli možno tieto moje riadky v obľúbenom „Pokroku“ uverejniť.

S jakousi obavou púšťam sa do písania, lebo jeden dopis, ktorý som vám dosposlal prepadol prez syto, vždy čakám, že snád niektorí pustí nečo do novin od nás, ale nevíniť.

Náš hasičský spolok, ktorý v roku 1890. vstúpil do života, mysleli sme, že sa rozpadne, každý len po boku rozprával, že vraj keď nani žiadneho poriadku a všeličo, poriadok aj by bol, keď by len každý úd na vytrúbenie sa dostavil, čo že jaký iný poriadok? len sa dostav ku cvičbe, hotový poriadok.

Zrodila sa v hasičskom spolku lepšia budúcnosť, za spolok tento zaujal sa Veľkomožný pán Šprinc, patron kostola nášho, ktorého si spolok tento, jednohlasne zvolil za predsedu a nášho veleb. pána farára Bócz Karola za podpredsedu, tak skrzevá týchto vysokých mužov, úfame udržanie spolku tohoto. Ano zkusili sme to a presvedčili sme sa o tom, s jakou láskou je zaujatý Veľkomožný pán Šprinc, naproti spolku tomuto; jako predseda 30. aug. chcel zkusiť usilovnosť našu, ponevác jeho podanstvo je od nás asi 10 minút vzdialené, próba sa previedla, v jakej rýchlosti sme vstave v čas ohňa pomocou mu prispeli, próba sa vydarila veľmi dobre, spolok hasičský získal pochvalu, po próbe náš v. p. farár držali krátku reč, povzbudzovali nás k vytrvanlivosti, spomenuli, že jakú lásku preukazujeme blížnemu, keď i život snád obetujeme pomáhaním včas nebezpečia. Dalo by sa mnoho písať, jak mnoho rázi spolok tento prekázil šírenie ohňa, spomeniem len jedno, pred pár roky v mesiaci septembri, celý Prešporok sa nazdával, že Vajnory sú celé v ohni, ten veľký víchor prenášal oheň z konce na koniec a hľa k veľkému počudovaniu len 5 stodoľ shorelo. Vraťme sa, po reči vel. p. farára, ozvala sa hudba vajnorská Kristovič Martinová a nastala veselosť, potom nás učastovali pán Šprinc, slušnou tanečnou zábavou, asi trojhodinovou. Skvele nás pohostil a občerstvil, za čo mu srdečná vďaka, niektorí bratia sa zapomenuli, preto im prívolať: Slováci ukážte, že ste ľudia mierni.

Za úctu, učastovanie srdečné vďaka p. Šprincovi v mene spolku hasičského, vzdáva

Fassung Stefan.

— **Pút na posväty Hostýn a Velehrad.** Všetkým, ktorí sa ku mne ohľadne tohoročnej púte obrátili dávam na známost.

Obvyklý prívod povediem i tohoto roku. Vyjdeme dňa 19. septembra (v sobotu) z Petro-

vejvsi po sv. omši do Hodonína pešky, odtiaľ železnicou až na miesto, nazpät zase železnicou. Cesta trvá 3 dni. Železnica je o niečo drahšia nežli minulé roky, ale nerobí to mnoho. Za osobu tam a nazpät platí sa 4 kor. 80 hal. a na spoločné výdavky 40 hal.

Kto by sa chcel k nám pripojiť môže na nás v Holiči čakať, s ranným vlakom majú spojenie od Kútov aj od Gbelov. Popoludni sedáme v Hodoníne.

Jozef Pochylý,
spevák.

Fishkill N. Y. Amerika. Ctený pane redaktori Vaša redakcia ráčte mi láskavo zodpovedať nasledovné otázky i uverejniť v milom „Pokroku.“

- 1.) Akou rečou hovoril Štefan kráľ?
- 2.) Kto bol skorej v uhorskej krajine, či Slováci alebo Maďari?
- 3.) Odkiaľ pochádza slovenská zástava. Či majú aj v starom kraji na Uhrách slovenskú zástavu?

Odpoved:

- 1.) Štefan kráľ hovoril slovensky.
- 2.) Slováci sú v Uhorsku od nepamäti Maďari prišli až o niekoľko stoliť neskoršie než Slováci.
- 3.) Všetky slovanské národy majú svoju barvu. Aj v Uhorsku majú národnosti svoje barvy, ale vláda nedovolí, aby ich mohli verejne užívať.

(Užívanie bielo-modro-červenej barvy u nás úradu prísne trescú) Red.

Štefan Baňovič.

Bojujme proti alkoholizmu.

Istý hrad, niekdy mocný a slávny, mal prv obyvateľov triezvych a udatných; neskôr však oddali sa pijatike a slabli v statkoch i v sile tela i ducha. Chytrý nepriateľ zbadal slabnutie síl jejich a jal sa obliehať hrad, aby si ho podmanil.

I povstal medzi obyvateľmi hradu človek múdry a riekol:

Pitie opojných nápojov oslabuje nás a nepriateľ mocne bije na múry hradu nášho. Zrieknime sa pijatiky a buďme triezvi, by sme zachránili hrad svoj a žitie sebe i dietkam našim.

Avšak odpovedali ľudia hlúpi: Zachvátil nás strach a pitie zaplašuje zármutok i strach náš. Nepočúvajme teda na slová človeka toho.

I pilo sa ďalej a v chvíli, keď mužovia hradu sfa podľa zvieratá ležali opití, nepriateľ napadol najslabší bod hradu a obyvateľov jeho zotročil.

Hrad ten je Slovensko; ľudia opijajúci sa, sú jeho synovia; a obliehateľmi sú nepriatelia národnosti našej

Beda nám, prebeda, nezanecháme-li jed, ktorý ochromujú svaly naše; lebo podmaní si nás nepriateľ, my staneme sa otrokami a deti naše v slziach budú preklnať putá svoje i nemilosrdných otcov svojich.

II.

Plula raz šírím morom loď, ďaleká ešte prístavu, cieľa svojho. Lahkomyselní veslári a cestovatelia lode oddali sa bujnej veselosti, jedeniu a pitiu. I rozpálili opojné nápoje modzgy jejich a pobúrili náruživosti jejich; i pohádali sa a v bitke veľkej polámali kompas a nástroje, ktorými pozorovali hviezdy, aby sa neminuli smeru pravého.

I strhla sa búrka a rozhnevané more hádzalo loďou sem i tam, jako orechovou škôrkou.

Veslári pijatikou oslabli, nedoviedli vzdorovať víchru, a ponevác bez kompasu ztratili smer, poblúdlili a zahynuli biedne vo vlnách morských.

Loď tá je národ slovenský a lahkomyselní cestovatelia sú synovia jeho, ktorí pitím ne-

miernym zkažení v bitke veľkej lámu kompas žitia nášho, totižto lásku k národu a tratia s oči hviezdu, ktorá pravý smer ukazuje na rozúrenom mori života: vieru kresťanskú.

Odporúčajte „Pokrok“

číslo za 1 kr.

Čo nového vo svete.

Snáď najbližšie hodiny prinesú nám zvest, že **Turecko** vypovedalo vojnu **Bulharsku**.

Turecko sústredilo už 400,000 vojakov v Macedonii, ale Macedonci neklesajú, bojujú ako lvi. v horských baštách skrytí. Turecké vojsko je hladné, bez nábojov, oficiery bez platu už pol roka, preto zbijajú a pália, musí byť lebo vojna alebo sa Turecká armáda pre biedu v poli neudrží

V Carigrade už hlásajú Turci svätú vojnu proti kresťanom. Nenapadne ešte ani prvý snáh a Balkán bude sa v krvi kúpať.

Co nového doma.

Kossuthisti nechcú popustiť, hrozia obštrukciou ďalej.

Jeho Veličenstvo kráľ odišiel z Pešti a povedal obštrukčnikom, že on môže čakať týždeň, mesiac, dva aj tri. Zmätok v krajine ohromný, vojaci vyslúžení zadržaní do nového roku. Štátne kassy prázdne. Nespokojnosť v ľudu ohromná. *Kráľ je vraj rozhodnutý, maďarské kommando pri uhorských regimentoch nepovolit za žiadnu cenu.*

Drobné zprávy.

— P. Dr. Pavel Blaho navrátil sa z *Luhačovic* a zahájil zase v Skalici lekársku prax.

— So stavbou spolkovéj mliekarny v Skalici bolo tieto dni započato.

— Krajinský vyslanec Dr. Ján Černocho, daroval pre Vrátidský kostol krásny koberec.

— **Umelecká výstavka mladých slovenských maliarov v Ziline**, tešila sa ku koncu veľkej priazni obecnstva *Augusta*, i náš maliar *Malý* a *Pacovský* predali viacej obrazov. Výstavka bude o mesiac prenesená do Moravskej Ostravy.

Slavnému výboru dobrovolného hasičského spolku v Skalici

Jedon člen hasičského spolku, ktorý bol predtým z „Kat. Kruhu“ vytvorený vrazil sa nestydate do domácej zábavy „Kat. Kruhu“ dňa 6. septembra vydržiavanej a spôsobil tam výtržnosť svojim bezočivým a vyzývavým chovaním.

Ponevác takýto o slušnosti ani pochopu nemajúci suroví ľudia môžu bratskú shodu medzi oboma spolkami len pokaziť a dobrý pomer zkaľiť: radíme sl. predsedníctvu has. spolku — aby tohoto člena podľa zásluhy poslalo na zaslúžený odpočinok, totiž vytvorila ho z rad svojho členstva.

Správa „Kat. Kruhu.“

Kukátko.

VI.

Starodávne príslovie znie: „Rob. bratříčku, čertu dobre, peklom sa ti odmeni!“ Mnohé mestá vyvolia si čestných občanov bez toho, aby o jejich vlastnostiach, dobrote srdca a obetovosti boli presvedčení. Takýto vyvolení čestní občania vychvalujú sa tým a vo všetkých svojich tituloch zaslúžených alebo nezaslúžených všade si dodajú „Ja som čestný občan mesta Kocárkova, Zlámanej Lhoty, Skalice atď.“

Hm, to pekne znejie! Za také vyznačenie bych ja kukátkar od takých pánov žiadal, aby i pre mesto nejakú obeť priniesli Akú? Dobrobyť mesta naponáhať, keď ročný jejich dôchodok tisíce donáša, z nich čiastočku na dobročinné cieľe udeliť a venovať, keď ich mesto

o niečo požiada a môžu to spraviť, nech to s ochotnosťou vykonajú. Ale ako to obyčajne vyzeria u takých čestných občanov o tom kukátkar pravdymilovný chlapík podá et. čitateľstvu nasledujúci obrázok:

Pán Fischer, ktorý kedysi ako chlapček ryby chytával a preto ho hlapci všeobecne len rybárom menovali stal sa veľkým pánom. Zásluhy má nesmierne, ktoré oceňití nevie každý, tak že v celej krajine jeho osobnosť veľmi známa je a pomimo vysokej múdrosti pädagogickej i pravotárstvo zastáva a má klientov ohromný počet. Tohoto mesto pre jeho veľké zásluhy povolilo si za čestného občana.

Idúc raz cestou k vinohradom stretnul som sa s jedným strýčkom, pozdravili sme sa rozprávali o jednom-druhom, až prišla reč na nášho výšspomenutého čestného občana.

„No čo myslíte? Z toho vysokoučeného pána Lacku má vaše mesto veľký osoh, môžete byť na neho pyšní, že takého synka ste vychovali.“

„O! nech nás pán Boh chráni od takých synkov. Hlavu by mal na mieste. Rozumu až nazbyt. Ale srdce má neprajné a lakotné. Chceli sme cez jeho roľu piesok voziť, aby sme mohli potok zakryť a tu on na nás vyšiel si s krikom: „Len sa opovázte, mne tadeto piesok vyvázať, ja vás naučím poriadku!“

„A mal ju vysadenú?“

„Ale čoby mal. Ležala mu úhorom a dal ju jednomu človekovi zdarma len preto, aby mu ju strážil“

„Tak teda pán Fischer by bol rád, aby mesto potok nezaokryvalo a potkania sa rozmnožili? povie.“

„Tak sa mi vidí, že chce vziať potkanov pod svoju ochranu a stať sa členom: Allatvédő egyesületnek t. j. členom ochraňujúceho spolku zvierat a najmä nevinných potkanov.“

„No, vidíte predsa má srdce nie sice za mesto, ale za potkanov zaujaté a to tiež niečo znamená.“

„Ale čo, prosím vás.“

„To, že ma i hlavu na mieste, i rozum v poriadku, i obeť prináša potkanom, keď aj nie mestu.“

„Výborne! — povie strýčko — za to mu musíme vystaviť nový diplom. Ale ešte vám povie volačo“

„Čo?“

„Tento istý ochranca zvieratok druhú roľu dal do arendy (prenajmu). Arendátor povolil mestským vozom jazdiť, ale pán ochranca nevinných potkanov vyhrážal sa mu, že mu on ukáže, jak sa opovázil niečo takého povoliť.“

„A ukázal mu?“

„Prosím vás taká chýrna pravotárska hlava všetko môže dokázať i to, že človek má dušu z brindze, srdce z mechúra a rozum ani ktorýkoľvek Spišiak, kde ho predávajú a kde si ho i on kúpil, preto ho má taký veľiký.“

Veru niečo takého udelat, k tomu treba veľkú filipiku. Takého čestného občana nenajdete v každom kúte, len v našom slavnom meste a preto vystavíme mu v „Kukátku“ nasledujúci diplom:

Vysokoučenému pánu Lackovi Fischerovi alias herr fon rybárník, ktorý svoje zásluhy o mesto Skalicu, čo čestný občan rozmnožil tým, že zakázal cez roľu piesok voziť, aby tým prekazil zaokrytie dieravého od potkanov veľmi obľúbeného potoka a tak nevinné zvieratka vzal pod svoju milostivú ochranu: vystavujeme tento diplom, čo znak uznalivosti a oddanosti, čo znak vďačnosti, ktorú si on pre svoje obetovavé a nesmierne láskou pre dobrobyť mesta zaujaté srdce vydobil. Amen.

Učňovská místa.

Za veľmi výhodných podmienek prijmu se v Čechách učňové ze Slovenska na zámečnictví, kniharství, truhlárství, mlynárství, pekarství, soustružnictví, výroba doutníčkových špicí, holí, atd.

Bližší zdelí **V. Malýpetr v Praze II.**
č. p. 974.

Kostolné sviece,
 pravé voskové, polvoskové,
 stearinové hladké i krásené,
 stĺpky, sviečky obetné a
 stromkové,
 sviečky stearinové a parafínové tabulové,
 vozové lampášové,
 všetky druhy voskového zbožia,
 tiež perník struhací,
 a jemný zákuskový,
 doporučuje najodbornejší závod kontinentu, firmy.

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové
 zboží a perník.

v Bystřici pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vysvědčení z Lublaně, Maria Cell, MI
 Boleslavi, Parize, Dojenu Côte d'Or, Litomerice
 Prahy atd.

Ve prospěch Ústřední Matice Školské.

Humpolecké súkna

a lodny. Dámske lodny.

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a have-
 loky, z čistej ovčej vlny v ľavých cenách odporu-
 čuje:

KAREL KOČIAN,
 súkenický a prvý zasielateľský obchod
 v Humpolci. 19

Vzorok k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Slavným Patronátom a všetkým cirkvám

uctive odporúčam svoju dielňu

ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sú-
 stavách jako: kuželové, rohové, Mechanicko-
 pneumatické, alebo obyčajne zášubkové sys-
 témy. Organy mnou stavané vyznačujú sa zvlášte
 plnozvukným a ľubozvučným hlasom. Prijímam oprá-
 vy všetkých starších organov. Za solidnú a
 dokonalú prácu ručím.

Ceny najľavnejšie.

Ján Drábek a Synovia.

organári.

v Búr. sv. Mikulaši

Vysvedčena sú k nahliadnutiu.

„Potravný Spolok“ v SKALICI

Páni hospodári!!!

Prihlašujte sa na

umelé hnojivá

na oziminy

lebo čas je tu!

Nahrobné križe

pre našich milých v Pánu
 zosnulých predáva za mier-
 né ceny v peknej úprave a
 trvalom zlatený aj s ka-
 menom od 13 až do 60

Korun u

Rudolfa Detony

Cenníky

Staré sa tiež pravým
 zlatom a striebrom ob-
 novujú.

Tiež za veľmi ľavné ceny

u

v Uh. Skalici.

zdarma!

Kto chce mať

Novú Domovú Pokladnicu

nech sa čo najskôr prihlási lebo za-
 čneme ju rozposielať 15. septembra.

Dobry vóz

prostrední dobre z rychtovaný na krá-
 vy lebo koňa sa predá lebo vimenie
 za starý.

Ant. Valehrach

kolár

v Holiči. Vrádištská ulica.

Jediná dielna na Morave pre výrobu huslí!

Josef Lidl, Brno (Morava)
 Zelný trh č. 11.
 (ve vlastním dome)
 Továrna výroby hudebných
 nástrojov.
 Prisažený znalec v. k. zemského soudu.
 Cenník na požádání zdarma.
 Vývoz do všech dílů světa.

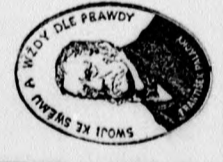
Mydlo „Palacký“

je nejlepší český vý-
 robek.

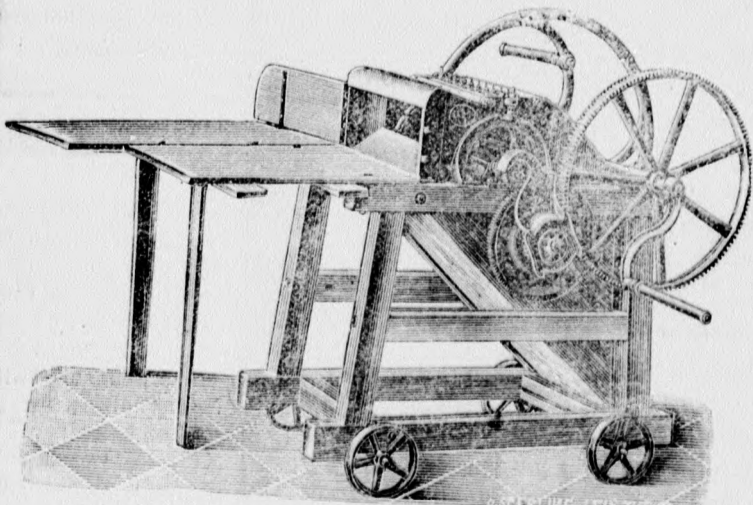
Pracní lábká
 účinnok pěkavající!

Prádo bíle ako sníh!

Ján Vilímek,
 továrňu na mydla v LIPNIKU,
 nad Bečvou (Morava).

PÁNI HOSPODÁŘI!

Netreba vám viacej hospodárske
 stroje z cudziny alebo od firm nám
 nepriateľských dražšie kupovať, lebo
 moje výrobky dosiahly značnej doko-
 nalosti. Odporúčam svoje najnovšie:

Mlátačky
 s oceľovými guľčkovými ložiská-
 mi, ktoré idu o polovicu ľahšie,
 než ktorekoľvek iné

Žentúre dlanajnovších modellov.
 Zlepšené rajtáre. Výborné seč-
 kovice amerického a anglič-
 kého systému. Triery. Struhadlá
 na burgínu. Šrotovníky na zrno.
 Stroje na siatie. Pluhy a brány.
 Stroje na rezanie kapusty. Mačka-
 dlá na syr, borievky a hlinu. Zele-
 zné mangle na prádlo, decimálne
 váhy a stroje na lámání stromovej
 kôry pre garbiarov.

Cenníky zašlem na žiadosť zdar-
 ma a franco.

MICHAL TRESKOŇ, fabrikant hospodárskych strojov V BYTČI (Nagy Bittse.)